

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Схвалено тимчасовою Вченою радою
Інституту державного управління та
наукових досліджень з цивільного
захисту на засіданні від 20.11.2020 р.
(протокол № 6)

Методика

**щодо віднесення існуючих будівель та споруд до
споруд подвійного призначення із захисними
властивостями протирадіаційних укриттів**

1. Пунктом 7 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138, визначено перелік об'єктів, що підлягають обстеженню для встановлення можливості використання їх для укриття населення, зокрема як споруд подвійного призначення (далі – СПП), а також порядок організації такої роботи центральними та місцевими органами виконавчої влади, а також органами місцевого самоврядування. До таких об'єктів належать:

підземні переходи між станціями (транспортні, станцій метрополітену);

тунелі (станції метрополітену, автодорожні, магістральні, пішохідні);

підземні склади;

споруди котлованного типу (автостоянки, паркінги, гаражі, підземні торговельні центри, підприємства громадського харчування, магазини);

колишні оборонні об'єкти та бази;

підземні гірські виробки, печери та інші підземні порожнини різного призначення;

підвальні, цокольні і перші поверхи об'єктів цивільного і промислового призначення;

інші об'єкти, що за своїми технічними характеристиками та захисними властивостями можуть бути використані для укриття населення.

Вимогами щодо забезпечення нумерації та здійснення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, що затверджені наказом МВС України від 09.07.2018 № 579, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 30 липня 2018 р. за № 879/32331, передбачено можливість постановки (за бажанням власника) на облік до фонду захисних споруд об'єкти іншого призначення, які експлуатуються та за результатами проведення їх технічної інвентаризації, а також за умов визнання їх, у встановленому порядку, готовими або обмежено

готовими до укриття населення, як споруди подвійного призначення із відповідними захисними властивостями.

2. Цю методику може бути використано структурними підрозділами (фахівцями) з цивільного захисту центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також суб'єктами господарювання під час підготовки та прийняття рішень щодо можливості використання будівель (приміщень, споруд), які експлуатуються, для укриття різних категорій населення, зокрема працівників (персоналу) суб'єктів господарювання, як СПП із захисними властивостями протирадіаційних укриттів (далі – ПРУ), здійснення під час обстежень (огляду) оцінки стану їх готовності до використання за призначенням, оформлення в установленому порядку відповідних актів, та подальшого проведення технічної інвентаризації таких будівель (приміщень, споруд) як СПП.

3. Обстеження (огляд) та включення до фонду захисних споруд відповідних адміністративно-територіальних одиниць об'єктів приватної власності здійснюється за згодою їх власників або уповноважених ними осіб.

Обстеження (огляд) підвалів, погребів (льохів) одноквартирних (садибних) житлових будинків для встановлення можливості їх використання для укриття населення як СПП із захисними властивостями ПРУ не рекомендується.

Цю методику також не рекомендовано використовувати для обстеження (огляду) діючих об'єктів військових підрозділів Збройних Сил, Національної гвардії та інших утворених відповідно до законів військових формувань з метою визначення їх можливості для захисту особового складу таких формувань.

Разом з цим зазначену методику може бути використано під час обстеження (огляду) колишніх військових об'єктів, які планується використовувати для укриття населення.

4. У разі, якщо неможливо або недоцільно використовувати для укриття населення як СПП із захисними властивостями ПРУ весь об'єкт, може бути прийнято рішення щодо включення до фонду захисних споруд його окремої частини.

5. Під час обстеження об'єктів рекомендовано враховувати вимоги щодо забезпечення захисту населення від таких небезпечних чинників надзвичайних ситуацій як:

- зовнішнє іонізуюче випромінювання;

- дія повітряної ударної хвилі (місцева та загальна дія звичайних засобів ураження (стрілецької зброї, уламків ручних гранат, артилерійських боєприпасів та авіаційних бомб), побічна дія сучасної зброї масового ураження);

- негативний вплив від інших будівель, споруд, інженерних мереж, руйнування (аварії) на яких можуть спричинити травмування або загибель населення, що підлягає укриттю.

6. З метою забезпечення захисту населення від небезпечних чинників надзвичайних ситуацій та організації його життєзабезпечення, об'єкти мають відповідати таким основним вимогам:

- 1) розміщуватися у підвальному (підземному), цокольному або першому поверхах;

- 2) розташовуватися поблизу місць перебування (роботи, проживання) населення, яке підлягає укриттю, а саме на відстані, яка забезпечує прибуття населення до захисної споруди впродовж 3 хвилин від отримання повідомлення про небезпеку;

- 3) не розміщуватися у безпосередній близькості до резервуарів із небезпечними хімічними, легкозаймистими, горючими та вибухонебезпечними речовинами, водопровідними та каналізаційними магістралями, руйнування яких може призвести до травмування або загибелі населення, яке перебуває у СПП;

4) не зазнавати негативного впливу ґрунтових, поверхневих, технологічних або стічних вод (за зовнішніми ознаками не мати слідів затоплення, підтоплення або замокання);

5) забезпечені електроживленням, штучним освітленням, системами водопроводу та каналізації.

6) не мають великих отворів у зовнішніх огорожувальних конструкціях, наявні отвори (крім дверних) забезпечують можливість їх закладання (мішками з піском або ґрунтом, бетонними блоками, цегляною кладкою тощо);

7) до них забезпечено вільний доступ, вони мають не менше двох входів (виходів), один з яких може бути аварійним (у СПП із захисними властивостями ПРУ місткістю до 20 осіб допускається наявність одного входу), сходові марші, двері тощо знаходяться у справному стані ;

8) через приміщення, призначені для перебування населення, що підлягає укриттю, не повинні проходити водопровідні та каналізаційні магістралі, інші магістральні інженерні комунікації (за винятком внутрішньобудинкових інженерних мереж). Приміщення мають рівну підлогу, придатну для встановлення лав, нар, інших місць для сидіння та лежання;

9) у приміщеннях не повинно зберігатися легкозаймистих, хімічних та радіаційно небезпечних речовин, а також небезпечного обладнання (машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 № 1107), що не підлягає демонтажу або не може бути демонтоване у термін до 12 годин.

10) висота приміщень об'єктів, зокрема дверних отворів, становить не менше 1,7 м, а до виступаючих частин окремих будівельних конструкцій та інженерних комунікацій (за винятком дверних отворів) – не менше 1,4 м. Ширина дверних отворів становить не менше ніж 0,8 м. Перетинання дверних отворів будівельними конструкціями або інженерними комунікаціями не допускається;

11) вхідні отвори дверних прорізів мають бути облаштовано посиленими дверми із негорючих матеріалів (металевими або дерев'яними, оббитими залізом) або захисними екранами (кам'яними, цегляними або залізобетонними) на висоту не менше ніж 1,7 м;

12) у складі об'єкта наявні приміщення, що можуть використовуватися як основні (для розміщення населення, яке підлягає укриттю) з урахуванням їх площі (місткості) (див. п. 7 цієї Методики), а також допоміжні (санітарні вузли, приміщення для розміщення виносної тари для нечистот (для неканалізованих будівель), приміщення для розміщення запасів продовольства та води тощо);

Примітка. Випадки, за яких допускається використання для укриття населення неканалізованих будівель з приміщеннями для встановлення виносної тари для нечистот, наведено у п. 8.2.3 цієї Методики

13) основні приміщення, призначені для укриття населення, обладнано примусовою або природною вентиляцією

Примітка. Випадки, за яких допускається облаштування природною вентиляцією, наведено у п. 8.2.1 цієї Методики

14) забезпечується вільний доступ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до захисної споруди, або є технічна можливість обладнати захисну споруду пристроями для забезпечення такого доступу у термін до 12 годин;

15) об'єкт перебуває у задовільному технічному, санітарному та протипожежному стані. Рекомендовано вирішувати питання щодо будівель (споруд, приміщень), що знаходяться у справному або працездатному технічному стані, недопустимо – в аварійному;

16) зовнішні огорожувальні будівельні конструкції забезпечують нормативний коефіцієнт захисту від гамма-випромінювання (K_3) відповідно до вимог додатка 1 до ДБН В 2.2-5-97, але не менше $K_3=100$.

Примітка. Розрахунок K_3 здійснюється відповідно до методики, визначеній розділом 6 “Розрахунок протирадіаційного захисту” ДБН В.2.2-5-97.

Необхідні захисні властивості як правило забезпечують об'єкти зі стінами 2 – 2,5 цеглини завтовшки, або з цільних залізобетонних конструкцій (блоків, панелей) товщиною від 56 см. Також відповідні захисні властивості може забезпечити шар ґрунту товщиною від 67 см.

У випадку, якщо верхня частина заглиблених залізобетонних або цегляних об'єктів, що розташована вище поверхні земляного шару, не відповідає зазначеним характеристикам, захисні властивості таких об'єктів можливо збільшити шляхом передбачення під час приведення захисної споруди у готовність до укриття населення, що підлягає укриттю (12 годин), таких організаційних заходів як обкладання їх мішками з ґрунтом (піском), насипанням земляного обвалування на всю висоту виступаючої над поверхнею землі частини об'єкта, установки додаткових екранів із залізобетонних конструкцій тощо.

У цьому випадку такі заходи мають бути зазначені у плані приведення захисної споруди у готовність до використання за призначенням.

7. Місткість СПП вираховується з розрахунку: 0,6 м² площі підлоги основних приміщень (для розміщення населення, що підлягає укриттю) на одну особу. За можливості розміщення двоярусних нар, площу підлоги може бути зменшено до 0,5 м² на одну особу, при троярусному – до 0,4 м² на одну особу.

8. Під час проведення обстеження приміщень підвальних і цокольних поверхів будівель (споруд, приміщень), щодо яких вирішується питання можливості (доцільності) зарахування їх до фонду захисних споруд як СПП із захисними властивостями ПРУ, встановлюється їх відповідність нормам розділів II «Загальні вимоги до утримання та експлуатації фонду захисних споруд» та IV «Утримання та експлуатація ПРУ», додатку 13 «Основні недоліки в утриманні захисних споруд, що погіршують стан їх готовності» Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом МВС від 09.07.2018 № 579, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 р. за № 879/32331 (далі – Вимоги щодо утримання).

Результати оцінювання відображаються в акті оцінки стану готовності захисної споруди цивільного захисту (форма згідно з додатком 11 Вимог щодо утримання), далі – Акт.

Важливо: під час оцінювання будівлі (споруди, приміщення), яке планується включити до фонду захисних споруд як СПП із захисними властивостями ПРУ, пункти, відмічені позначкою **, **не заповнюються**, оскільки зазначені пункти стосуються оцінювання сховищ (СПП із захисними властивостями сховищ).

В назві та по тексту Акту слова «протирадіаційного укриття №__» необхідно замінити на слова «споруда подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття».

8.1 Під час оцінювання (огляду) об'єкта основну увагу має бути приділено оцінюванню його будівельної частини, насамперед визначенню її відповідності положенням пункту 6 цієї Методики. Під час огляду будівельної частини до основних недоліків, що призводять до неготовності СПП із захисними властивостями ПРУ до укриття населення, належать:

відсутність доступу;

пошкодження основних будівельних конструкцій, що знижують їх несучу спроможність та (або) захисні властивості, відсутність дверей на входах і виходах, люків на аварійних виходах;

знаходження будівлі (споруди, приміщення) у незадовільному санітарному та протипожежному стані;

затоплення (підтоплення) приміщень, враженість будівельних конструкцій грибокком.

За результатами проведеної роботи заповнюються пункти 1, 2, 3, 15, 16 та 17 Акта.

У пункті 1 Акта група СПП із захисними властивостями ПРУ визначається за результатами проведених розрахунків протирадіаційного захисту згідно з вимогами розділу 6 ДБН В.2.2-5-97 та встановлення їх відповідності нормам Додатку 1 до нього (див підпункт 16 пункту 6 цієї Методики).

8.2 Під час огляду інженерних та санітарно-технічних систем вирішують такі основні завдання:

- оцінювання технічного стану санітарно-технічних систем відповідно до вимог нормативних документів, а також можливості їх використання для забезпечення нормальних умов життєдіяльності осіб, що підлягають укриттю;

- необхідність (можливість) дообладнання будівель (споруд, приміщень) додатковими інженерними та санітарно-технічними системами відповідно до вимог ДБН В.2.2-97.

8.2.1 Під час огляду систем вентиляції насамперед визначається необхідність наявності у складі відповідного об'єкта систем вентиляції з механічним спонуканням або можливість природної вентиляції.

Так, згідно з вимогами ДБН В.2.2-5, ПРУ (СПП із захисними властивостями ПРУ) місткістю до 50 осіб можуть бути облаштовані природною вентиляцією.

Будівля (споруда, приміщення), що оцінюються на можливість зарахування до фонду захисних споруд як СПП із захисними властивостями ПРУ місткістю більше 50 осіб, яку не обладнано або не може бути дообладнано системою вентиляції з механічними спонуканням, у подальшому не оцінюється та не може бути зарахована до фонду захисних споруд.

У разі обладнання об'єкта системою вентиляції з механічним спонуканням проводиться перевірка та оцінювання:

- загальної схеми вентиляції;

- комплектність систем вентиляції та наявність всіх елементів, вузлів і агрегатів, передбачених проектом, їх працездатність;

- тип елементів обладнання, технічний стан елементів обладнання (наявність пошкоджень, забруднення), необхідність заміни елементів обладнання з закінченим гарантійним терміном;

- продуктивність існуючої системи вентиляції, можливість її застосування для потреб укриття населення та обсяг припливного повітря з урахуванням максимальної кількості осіб, що підлягають укриттю та виділенням тепла від них.

Оцінювання здійснюється зовнішнім оглядом, шляхом звірки проектних і паспортних даних приладів, вузлів і агрегатів з фактичними даними, встановлення причин заміни окремих елементів і вузлів устаткування, перевірки працездатності та продуктивності вентиляторів.

До недоліків, що призводять до неготовності СПП із захисними властивостями ПРУ, під час огляду систем вентиляції з механічним спонуканням належать:

- відсутність передбаченого проектною документацією обладнання систем вентиляції, відхилення товщини стінок повітроводів від нормативних вимог або їх наскрізне іржавіння;

- відсутність вентиляторів, редукторів електроручних або ручних вентиляторів, ділянок повітроводів.

За результатами огляду заповнюється пункт 8 Акта.

8.2.2 Під час огляду системи опалення (у разі наявності такої системи) перевірі підлягають:

- схема опалювальної системи, тип нагрівальних приладів (труби, реєстри, радіатори, конвектори тощо), технічний стан елементів системи;

- вид теплоносія та його параметри (тиск, температура);

- можливість відключення тепломережі верхніх поверхів, наявність запірної арматури в підвальному (цокольному) поверсі в прямому та зворотному трубопроводах;

- технічний стан обладнання теплопостачання в підвальному (цокольному поверсі) та зовнішньої мережі, а також необхідність ремонту обладнання та заміна окремих елементів.

Не рекомендовано включати до фонду захисних споруд неопалювані будівлі (споруди, приміщення) з підвищеним рівнем вологості (вище ніж 70 %), а також об'єктів, температура в яких узимку становить менше +10 °С.

До недоліків, що призводять до неготовності СПП із захисними властивостями ПРУ, під час огляду систем опалення належать відсутність систем опалення, передбачених проектом.

За результатами огляду заповнюється пункт 11 Акта.

8.2.3 Під час оцінки систем водопостачання та водовідведення (каналізації) насамперед визначають необхідність облаштування об'єкта відповідними системами, а також кількість необхідних санітарно-технічних приладів.

Необхідно зазначити, що СПП із захисними властивостями ПРУ місткістю до 20 осіб у разі відсутності в них водопроводу можуть бути забезпечені переносними баками для питної води з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриттю, а для приймання нечистот, допускається використовувати тару, що щільно закривається, загальною ємністю з розрахунку 2 л на добу на одну особу, яка підлягає укриттю.

У цьому разі у складі об'єкта має бути окреме приміщення для встановлення виносної тари для нечистот.

Зазначене необхідно враховувати під час оцінки систем водопостачання та водовідведення (каналізації).

У разі необхідності облаштування СПП із захисними властивостями |ПРУ необхідно враховувати, що ДБН В.2.2-5-97 передбачено забезпечення населення, що підлягає укриттю у протирадіаційних укриттях (СПП із відповідними захисними властивостями) санітарними приладами: наземними чашами або унітазами та вмивальниками з розрахунку: 75 осіб в туалетах для жінок, 200 осіб на один вмивальник, норми для чоловіків не встановлено.

Туалети для жінок та чоловіків повинні бути розташовані окремо.

Разом з цим, ДБН В.2.2-5 допускається проектувати санітарний вузол з розрахунку забезпечення ним 50% осіб, що підлягають укриттю. Для решти осіб використання санітарних приладів передбачається у сусідніх з укриттям приміщеннях.

Наприклад, для СПП із захисними властивостями ПРУ місткістю 100 осіб достатньою умовою є наявність у його складі 1 туалету (унітазу) та 1 вмивальника. Ще 1 унітаз та 1 вмивальник мають бути розташовані у суміжних приміщеннях.

Примітка. В такому випадку шляхи прямування до санітарних кімнат, що розташовані поза приміщеннями захисної споруди, також повинні бути захищені від небезпечних чинників що наведені у п.5 цієї Методики.

У разі необхідності існування системи водопостачання та водовідведення перевіряють та оцінюють:

- схему внутрішньої водопровідної мережі будівлі, місця можливого врізання трубопроводу подачі води в санвузол СПП із захисними властивостями ПРУ;

- наявність запірної арматури в мережі, що дає змогу відключити подачу води в будівлю та між поверхами;

- терміни експлуатації водопровідної мережі та елементів устаткування, їх технічний стан (трубопроводів, вентилів, кранів, запірних засувок), справність

та працездатність елементів обладнання, відсутність течі, корозії, необхідність ремонту або заміни окремих елементів обладнання;

- схема внутрішньої каналізаційної мережі з водовідведенням в зовнішню мережу самопливною та примусовою схемою, її основні елементи в санвузлах підвального (за наявності), цокольного та вище розташованого поверхах (санітарні прилади, ревізії, змішувачі, сифони тощо);

- технічний стан елементів обладнання внутрішньої каналізаційної мережі, їх справність, робота вузла перекриття води в зливних бачках, працездатність всієї системи водовідведення, терміни її експлуатації, випадки закупорювання каналізації та їх причини, необхідність заміни елементів обладнання.

До недоліків, що призводять до неготовності СПП із захисними властивостями ПРУ, під час огляду систем водопостачання та водовідведення (каналізації), належать відсутність системи водопостачання та водовідведення (каналізації), що передбачені проектом.

За результатами огляду заповнюється пункти 9 та 10 Акта.

8.2.4 Під час оцінки систем електропостачання та електроосвітлення насамперед встановлюють наявність електропостачання об'єкта, який планується зарахувати до фонду захисних споруд із захисними властивостями ПРУ.

Об'єкти, що не мають системи електропостачання та електроосвітлення, не рекомендовано розглядати як такі, що можуть бути включені до фонду захисних споруд, як СПП із захисними властивостями ПРУ.

Разом з цим, резервне освітлення СПП із захисними властивостями ПРУ може бути передбачене від переносних електричних ліхтарів, акумуляторних світильників тощо.

Допускається організація резервного електроживлення від стаціонарних та переносних дизель- та бензогенераторів за умов їх розташування зовні споруди,

або в окремому приміщенні захисної споруди, що відповідає вимогам пред'явленим до приміщень дизельної електростанції відповідно до ДБН В.2.2-5-97.

У приміщеннях споруди дозволяється зберігати акумуляторні батареї, призначені для систем автономного електроживлення ПРУ. Зарядка акумуляторних батарей у приміщенні СПП не допускається.

Під час оцінювання систем електропостачання та електроосвітлення доцільно більш детально перевірити:

- захищеність джерел електропоточання і кабельних ліній, місця введення кабелю в будівлю через зовнішню стіну, можливість його пошкодження;

- технічний стан електрообладнання в приміщеннях, що планується використовувати як СПП із захисними властивостями ПРУ: розподільних пристроїв, розподільчих і групових щитів, стаціонарних і пересувних установок з електродвигунами і нагрівальними елементами, приладів електроосвітлення, розеток, вимикачів та інших струмоприймачів, електричних кабелів, проводів та їх ізоляції тощо, їх відповідність вимогам ПУЕ, необхідність проведення ремонту або заміни;

- наявність занулення та заземлення електропроводки, автоматичних вимикачів, наявність аварійного освітлення, блискавкозахисту будівлі (споруди);

До недоліків, що призводять до неготовності СПП із захисними властивостями ПРУ, під час огляду систем електропостачання та електроосвітлення належать відсутність таких систем, що передбачені проектом.

За результатами огляду заповнюється пункти 12 та 14 Акта.

8.2.5 Також підлягають оцінюванню наявність та надійність функціонування засобів зв'язку та оповіщення.

Рекомендовано облаштувати СПП із захисними властивостями ПРУ проводовими системами телефонного зв'язку та радіомовлення.

Для здійснення зв'язку зі службами та підрозділами цивільного захисту також можуть бути використані автономні стаціонарні та переносні радіостанції.

Використання мобільного телефонного зв'язку в СПП із захисними властивостями ПРУ не рекомендовано.

Разом з цим, відсутність засобів зв'язку та оповіщення не може бути підставою визнання споруди неготовою для використання за призначенням.

9. Оформлення результатів оцінювання.

Результатом оцінювання є повністю складений, заповнений та підписаний Акт. Враховуючи те, що оцінюється об'єкт, який попередньо не включений до фонду захисних споруд, в Акті можуть бути не заповнені пункти 18 – 21. Також не підлягає заповненню розділ «Спеціальний висновок».

У розділі Акта «Загальний висновок про стан готовності захисної споруди» має бути визначено стан готовності СПП (готова або обмежено готова). Об'єкти, що визнані неготовими для укриття населення, рекомендувати для включення до фонду захисних споруд як СПП із захисними властивостями ПРУ, не доцільно.

У розділі Акта «Рекомендації» наводять конкретні заходи, необхідні для приведення СПП із захисними властивостями ПРУ у готовність до використання за призначенням (укриття населення) після його постановки на облік.

В розділ Акта «Пропозиції» доцільно заповнити наступним чином:

«Будівля (споруда, приміщення), розташована за адресою (вказується адреса) рекомендована (може бути використана) для укриття населення як споруда подвійного призначення із захисними властивостями

протирадіаційного укриття і включена до фонду захисних споруд цивільного захисту.

Після прийняття рішення щодо можливості використання будівлі (споруди, приміщення) для укриття населення як СПП із захисними властивостями ПРУ організовується проведення її технічної інвентаризації як об'єкта нерухомого майна у порядку, визначеному Інструкцією про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, затвердженою наказом Держбуду України від 24.05.2001 № 127, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 липня 2001 р. за № 582/5773 (далі – Інструкція).

Після укладення договору на проведення технічної інвентаризації Акт подається виконавцю робіт з технічної інвентаризації об'єкта нерухомого майна і відповідно до вимог Інструкції є одним з основних документів, на підставі якого оформлюються результати її проведення.

Технічний паспорт, виготовлений на зазначений об'єкт як на СПП із захисними властивостями ПРУ, є підставою для його включення до фонду захисних споруд та відповідних обліків.

Наявність технічної інвентаризації (технічного паспорта) на будівлю (споруду, приміщення) як на об'єкт, що використовується за основним функціональним призначенням, без зазначення його використання як СПП із захисними властивостями ПРУ, не є підставою для постановки такого об'єкта нерухомого майна на облік як СПП.

На підставі даних технічного паспорта вносяться відомості до книги обліку споруд подвійного призначення.

10. Забезпечення споруди подвійного призначення обладнанням та майном здійснюється згідно з нормами, визначеними додатками 19 – 21 Вимог щодо утримання, вхід до неї має бути зазначено відповідною табличкою.